

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2023-01-04, i. k. 2023-00136

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. gruodžio 20 d. Nr. XIV-1723
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507
nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą Nr. XII-2507 ir jį išdėstyti
taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – reglamentuoti tikslines individualios pagalbos teikimo išlaidų ir lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas (toliau – tikslinės kompensacijos), padedančias užtikrinti asmenų su negalia individualių poreikių tenkinimą ir (ar) kompensuoti išlaidas, patirtas tenkinant asmenų su negalia individualiuosius poreikius, nustatyti asmenis, turinčius teisę gauti tikslines kompensacijas, tikslinių kompensacijų dydžius, jų finansavimo šaltinį, skyrimo ir mokėjimo tvarką.

2. Šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravusiems gyvenamąją vietą arba į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtrauktiems:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams;
- 2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems

išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;

3) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai;

4) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;

5) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje;

6) Australijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;

7) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;

8) asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas;

9) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.

II SKYRIUS

ASMENYS, TURINTYS TEISĘ GAUTI INDIVIDUALIOS PAGALBOS TEIKIMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJĄ, INDIVIDUALIOS PAGALBOS TEIKIMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJŲ DYDŽIO MATAS IR JŲ DYDŽIAI, FINANSAVIMO ŠALTINIS

3 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją

Teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją turi asmenys, kuriems Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis.

4 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžio matas ir jų dydžiai

1. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžio matas yra tikslinių kompensacijų bazė, kurios dydį tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
2. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžiai yra tokie:
 - 1) asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 2,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;
 - 2) asmenims, kuriems nustatytas antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 1,9 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;
 - 3) asmenims, kuriems nustatytas trečio lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 1,1 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;
 - 4) asmenims, kuriems nustatytas ketvirto lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 0,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio.

5 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų finansavimo šaltinis

1. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.
2. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms administruoti, asmens savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti ir dalyvauti sudarant pagalbos planą bei organizuoti ir užtikrinti pagalbos plane numatytų individualių pagalbos priemonių tenkinimą savivaldybių administracijoms skiriama iki 5 procentų individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms mokėti skirtų valstybės biudžeto lėšų. Konkretų savivaldybių administracijoms skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį (procentais) individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms administruoti, asmens savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti ir dalyvauti sudarant pagalbos planą bei organizuoti ir užtikrinti pagalbos plane numatytų individualių pagalbos priemonių tenkinimą vieniems metams iki biudžetinių metų pradžios nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms administruoti, asmens savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti ir dalyvauti sudarant pagalbos planą bei organizuoti ir užtikrinti pagalbos plane numatytų individualių pagalbos priemonių tenkinimą savivaldybių administracijos panaudoja ne didesnę valstybės biudžeto lėšų sumą, negu nustatytas individualios

pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms administruoti, asmens savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti ir dalyvauti sudarant pagalbos planą bei organizuoti ir užtikrinti pagalbos plane numatytų individualių pagalbos priemonių tenkinimą skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydis (procentais), skaičiuojant nuo individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms mokėti panaudotų valstybės biudžeto lėšų.

3. Lėšų, skiriamų savivaldybių administracijoms individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijoms mokėti, administruoti, asmens savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti ir dalyvauti sudarant pagalbos planą bei organizuoti ir užtikrinti pagalbos plane numatytų individualių pagalbos priemonių tenkinimą, paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo už jas ir jų kontrolės tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

III SKYRIUS

INDIVIDUALIOS PAGALBOS TEIKIMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJŲ

SKYRIMAS IR MOKĖJIMAS

6 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimas ir mokėjimas

1. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijas skiria ir moka savivaldybės, kurioje yra asmens, turinčio teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, gyvenamoji vieta, administracija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

2. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

4. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) asmenų, turinčių teisę gauti šias kompensacijas, arba jų įgaliotų asmenų, sutuoktinių, artimųjų giminaičių, aprūpintojų, rūpintojų, socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų arba neveiksniais tam tikroje srityje pripažintų asmenų, turinčių teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijas, globėjų prašymu, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytą atvejį. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos nepilnamečiams asmenims skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) jų tėvų (įtėvių) arba globėjų ar rūpintojų, arba artimųjų giminaičių, arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu.

5. Paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokamos asmenims, turintiems teisę gauti šias kompensacijas, arba jų atstovams pagal įstatymą, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje nustatytą atvejį.

6. Jeigu, nepasibaigus individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminui, asmens individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis vertinamas pakartotinai ir Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) priima sprendimą pratęsti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminą, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija mokama be atskiro prašymo, jeigu duomenys apie nustatytą individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį (asmens, turinčio teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, Agentūros priimto sprendimo pratęsti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminą data ir numeris) yra valstybės ar žinybiniuose registruose, valstybės ar savivaldybių informacinėse sistemose arba individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją mokanti įstaiga šiuos duomenis gauna pagal duomenų teikimo sutartį, kurioje nurodyta asmens duomenų naudojimo tikslas, teisinis pagrindas, sąlygos ir teikiamų asmens duomenų apimtis.

7. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, paskirta pilnamečiam asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės pats negali atsiimti paskirtos kompensacijos, negali įgalioti kito asmens ją atsiimti (negali išreikšti savo valios) ir kuriam nepaskirtas globėjas ar rūpintojas (toliau – slaugomas asmuo), mokama aprūpintojui arba veiksniam šioje srityje socialinės rizikos nepatiriančiam pilnamečiam asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir dėl to iškelta civilinė byla, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytą atvejį.

8. Jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija ir dėl to iškelta civilinė byla, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija mokama veiksniam šioje srityje socialinės rizikos nepatiriančiam pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo (toliau – slaugantis asmuo).

9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) būti deklaravęs gyvenamąją vietą arba faktiškai gyvena tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo;
- 2) būti slaugomo asmens artimasis giminaitis arba sutuoktinis;

3) būti asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį;

4) buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki jo pilnametystės.

10. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija slaugančiam asmeniui mokama jo prašymu tol, kol yra visos šio straipsnio 7 dalyje nurodytos aplinkybės ir kol asmuo, kuris yra kreipęsis į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo, atitinka bent vieną iš šio straipsnio 9 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, negu įsiteisėja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ir globos (rūpybos) nustatymo.

11. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija aprūpintojui mokama jo prašymu tol, kol galioja Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl aprūpintojo skyrimo.

12. Savivaldybės administracija per 15 darbo dienų nuo prašymo skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą arba paskirtą individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją mokėti slaugančiam asmeniui ar aprūpintojui ir nuo visų kitų reikalingų socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikiamų dokumentų arba trūkstančių dokumentų gavimo savivaldybės administracijoje dienos (jeigu šio įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nustatytu atveju atskiras prašymas atnaujinti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimą neteikiamas, – nuo informacijos apie šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių išnykimą gavimo iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių bei organizacijų savivaldybės administracijoje dienos) privalo priimti sprendimą dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skyrimo, mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) arba paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo slaugančiam asmeniui ar aprūpintojui ir apie tai socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka pranešti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

13. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokamos už praėjusį mėnesį.

14. Mirus individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui, jį laidojusiam asmeniui, kuris pirmas kreipiasi, išmokama mirusio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjo negauta praėjusio mėnesio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija ir individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija už tą mėnesį, kurį individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjas mirė. Kitos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui priklausančios individualios pagalbos teikimo išlaidų

kompensacijos sumos, kurios jam nebuvo išmokėtos dėl mirties, išmokamos mirusiojo įpėdiniams, kuriems paveldėjimo teise pereina mirusiojo turtas.

7 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo terminai

1. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 mėnesių iki prašymo skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją gavimo savivaldybės administracijoje dienos.

2. Teisės gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją atsiradimo diena laikoma ta diena, nuo kurios asmeniui nustatomas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis.

3. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija skiriama iki sprendimo dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo galiojimo termino pabaigos. Savivaldybės administracija privalo ne vėliau kaip likus 30 dienų iki individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo termino pabaigos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka pranešti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui apie šios kompensacijos mokėjimo termino pabaigą.

4. Jeigu individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui nustatomas kito lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis ir dėl to keičiasi jam priklausančios tikslinės kompensacijos dydis, naujo dydžio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija pradama mokėti tokia tvarka:

1) jeigu paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija yra didesnė, ji pradama mokėti nuo individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo dienos;

2) jeigu paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija yra mažesnė arba tokio paties dydžio kaip individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, ji pradama mokėti nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, pirmos dienos.

8 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų mokėjimo sustabdymo, atnaujinimo (pratęsimo), nutraukimo pagrindai ir tvarka

1. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos neskiriamos, o jeigu jau paskirtos, nemokamos:

1) jeigu asmuo, turintis teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, gyvena švietimo įstaigoje, o likęs be tėvų globos vaikas ir (ar) vaikas, patiriantis socialinę riziką, – socialinės globos įstaigoje arba jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, asmens sveikatos priežiūros įstaigos slaugos skyriuje arba šios įstaigos bendrajame skyriuje įsteigtoje vietoje asmeniui su negalia teikiamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamos stacionarinės slaugos, palaikomojo gydymo, paliatyviosios pagalbos paslaugos;

2) asmens, turinčio teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, kardomojo kalinimo (suėmimo) metu;

3) jeigu asmuo, turintis teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, atlieka laisvės atėmimo bausmę uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietoje;

4) jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, taikomos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 98 straipsnio 1 dalyje nustatyta priverčiamoji medicinos priemonė – stacionarinis stebėjimas specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą;

5) jeigu asmuo, turintis teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, persikėlė nuolat gyventi į kitą valstybę;

6) jeigu asmuo, turintis teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, nedeklaruoja savo gyvenamosios vietos arba nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą.

2. Atsiradus bent vienai iš šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytų aplinkybių, paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimas sustabdomas kitą dieną po šios aplinkybės atsiradimo dienos. Atsiradus šio straipsnio 1 dalies 5 ir (ar) 6 punkte nurodytai aplinkybei, paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį ši aplinkybė atsirado, pirmos dienos, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

3. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigos, teikiančios asmens sveikatos priežiūros paslaugas, privalo sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pranešti savivaldybių administracijoms, kad asmeniui, turinčiam teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, asmens sveikatos priežiūros įstaigos slaugos skyriuje arba šios įstaigos bendrajame skyriuje įsteigtoje vietoje asmeniui su negalia teikiamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamos stacionarinės slaugos, palaikomojo gydymo, paliatyviosios pagalbos paslaugos, per 10 dienų nuo šių paslaugų teikimo pradžios.

4. Išnykus šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija skiriama arba, gavus šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymą ir visus kitus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytus dokumentus ar gavus iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių bei organizacijų informaciją apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių išnykimą, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimas atnaujinamas kitą dieną po atitinkamos aplinkybės išnykimo dienos, jeigu asmens teisė gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją yra išlikusi. Iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų bei organizacijų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, gavus informaciją apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių išnykimą, tikslinės kompensacijos mokėjimas atnaujinamas be atskiro šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymo.

5. Pasibaigus individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skyrimo laikotarpiui, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kai pasibaigė individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skyrimo laikotarpis, pirmos dienos.

6. Asmuo, kuriam mokama individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka privalo pranešti savivaldybės administracijai apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes per 10 dienų nuo tų aplinkybių atsiradimo (sužinojimo apie šias aplinkybes) dienos.

7. Savivaldybės administracija socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka praneša asmeniui, kuris kreipėsi dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skyrimo ir mokėjimo, apie priimtą sprendimą neskirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos ar nemokėti paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos slaugančiam asmeniui ar aprūpintojui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

9 straipsnis. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų naudojimas, jų mokėjimo būdai

1. Savivaldybių administracijos prižiūri, kaip naudojamos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos.

2. Savivaldybės administracija, gavusi informacijos, kad individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija naudojama ne pagal paskirtį, dėl paskirtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo formos (pinigais ar nepinigine forma) pakeitimo atlieka patikrinimą ir surašo buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą.

10 straipsnis. Permokėtų ar neteisėtai slaugančiam asmeniui ar aprūpintojui išmokėtų individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų grąžinimo ir (ar) išskaitymo tvarka

1. Permokėta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija asmeniui, kuriam ji buvo paskirta, arba asmeniui ši kompensacija priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui, aprūpintojui ar globėjui, kuriam buvo mokama tikslinė kompensacija, neteisėtai išmokėta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija grąžinama savivaldybės mero nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

2. Jeigu slaugantis asmuo, aprūpintojas ar globėjas, kuriam buvo mokama tikslinė kompensacija, negrąžina jam neteisėtai išmokėtos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos, ji išieškoma teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija išskaitoma iš asmeniui, kuriam ji buvo paskirta, priklausančios tikslinės kompensacijos. Išskaitoma suma per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos. Rašytiniu asmens, kuriam mokama individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, prašymu gali būti išskaitoma daugiau kaip 20 procentų tikslinės kompensacijos per mėnesį. Jeigu individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimas nutraukiamas, o permokėta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija dar neišskaityta, likusi permokos suma gali būti išskaitoma iš bet kurios kitos asmens gaunamos išmokos, kurią jam moka savivaldybės administracija, arba išieškoma teismo tvarka.

3. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos permoka negrąžinama ir neišskaitoma, jeigu ji susidariusi ne dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ar nėra galimybės jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų) arba jeigu individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos permokos išskaitymo išlaidos būtų didesnės už ją pačią.

IV SKYRIUS

LENGVOJO AUTOMOBILIO IR (AR) JO TECHNINIO PRITAIKYMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJA

11 straipsnis. Teisė į lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją

1. Asmenys, kuriems Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka

nustatytas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir kurie turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, turi teisę vieną kartą per 72 mėnesius gauti 64 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio lengvojo automobilio išlaidų kompensaciją ir (ar) iki 128 BSI dydžio lengvojo automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

2. Teisę gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją joje numatytais sąlygomis turi sutuoktiniai arba neįregistravę santuokos bendrą ūkį tvarkantys asmenys, artimieji giminaičiai, įtėviai (įmotės), vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai) (toliau – šeima), auginantys vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) su negalia (toliau – vaikas su negalia), kuriam nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis).

3. Teisę gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją joje numatytais sąlygomis šeima turi ir tuo atveju, kai vaikui su negalia, kuriam iki pilnametystės sukakties buvo nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba iki 2005 m. birželio 30 d. – visiška negalia) ir kuriam, sukakus pilnametystę, nepertraukiamai nustatyta visiška negalia ir (ar) specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir (ar) pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis.

4. Laikotarpis, kurį šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys atlieka laisvės atėmimo bausmę uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietoje, ar laikotarpis, kurį šiems asmenims taikoma Baudžiamojo kodekso 98 straipsnio 1 dalyje nustatyta priverčiamoji medicinos priemonė – stacionarinis stebėjimas specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose, neįskaitomas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytą 72 mėnesių laikotarpį.

12 straipsnis. Lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimas ir mokėjimas

1. Lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota (-os) Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (-os).

2. Lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija mokama iš valstybės biudžeto lėšų.

3. Lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Asmens duomenų apsauga, informacijos ir duomenų gavimas, teikimas ir metodinė pagalba

1. Asmens duomenų tvarkymo pagal šį įstatymą tikslas – tikslinių kompensacijų skyrimas, mokėjimas ir lėšų joms mokėti apskaita. Šiame įstatyme nurodyti asmens duomenys tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą.

2. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais.

3. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Reglamento [\(ES\) 2016/679](#) ir duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

4. Savivaldybės administracija, vykdydama šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą skirti ir mokėti individualios pagalbos teikimo išlaidų tikslines kompensacijas, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tikslais socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka turi teisę neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įmonių, kitų įmonių ir organizacijų, valstybės ir žinybinių registrų, valstybės ir savivaldybių informacinių sistemų informaciją, duomenis, įskaitant ir duomenis, susijusius su individualios pagalbos teikimo išlaidų tikslinių kompensacijų gavėjų laisvės atėmimo bausmės atlikimo laiku ir vieta, bei specialių kategorijų asmens duomenis, susijusius su individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų gavėjų sveikata, jeigu šie duomenys būtini nurodytais tikslais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

5. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota (-os) Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (-os), vykdydama (-os) šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigą skirti ir mokėti lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo ir mokėjimo tikslais socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka turi teisę neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įmonių, kitų įmonių ir organizacijų, valstybės ir žinybinių registrų, valstybės ir savivaldybių informacinių sistemų informaciją, duomenis, įskaitant ir duomenis, susijusius su lengvojo

automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos gavėjų laisvės atėmimo baudmės atlikimo laiku ir vieta, jeigu šie duomenys būtini nurodytais tikslais.

6. Savivaldybių administracijos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų gavėjų skaičių, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžius, valstybės biudžeto lėšas, panaudotas šioms kompensacijoms mokėti, administruoti ir asmenų savarankiškumui kasdienėje veikloje vertinti.

7. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija savivaldybių administracijoms teikia metodinę pagalbą individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo klausimais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

Lietuvos Respublikos
tikslinių kompensacijų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva [2001/55/EB](#) dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

2. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/54/ES](#) dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis.

3. 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/1883 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, kuria panaikinama Tarybos direktyva [2009/50/EB](#).

“

2 straipsnis. Teisių ir garantijų išsaugojimas

1. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos, kurios buvo paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos nustatyta tvarka, mokamos iki jų skyrimo termino pabaigos, jeigu teisė į jas yra išlikusi.

2. Asmuo, kuriam nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę kiekvieną mėnesį gauti 0,25 bazinių socialinių išmokų dydžio transporto išlaidų kompensaciją iki specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo termino pabaigos.

3. Jeigu asmeniui nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, bet jis atlieka laisvės atėmimo bausmę uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietoje, transporto išlaidų kompensacija nei šiuo laikotarpiu, nei už šį laikotarpį, atlikus laisvės atėmimo bausmę, jam nemokama.

4. Vietoj 0,5 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedo, kuris skirtas specialiajam nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiui tenkinti ir kurį iki 2007 m. gruodžio 31 d. mokėjo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai, paskirto 0,5 tikslinių kompensacijų bazės dydžio tikslinio priedo (toliau – tikslinis priedas) mokėjimas tęsiamas tol, kol baigiasi šio priedo gavėjui iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusia tvarka nustatyto specialiojo nuolatinės slaugos poreikio (iki 2005 m. birželio 30 d. pripažintos visiškos negalios) galiojimo terminas arba nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojusia tvarka nustatyto pirmo lygio specialiojo nuolatinės slaugos poreikio galiojimo terminas. Tikslinis priedas mokamas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo nustatyta tikslinių kompensacijų mokėjimo tvarka. Tikslinio priedo mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai baigiasi asmeniui nustatyto specialiojo nuolatinės slaugos poreikio galiojimo terminas.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Asmenims ar šeimoms, kuriems lengvojo automobilio ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija paskirta iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, 72 mėnesių laikotarpis, nurodytas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnyje, skaičiuojamas nuo lengvojo automobilio ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos paskyrimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1855](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05761

Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1723 1 straipsnio pakeitimo įstatymas